

Ομιλία επί τη Δεκαετή Επετείω

Σεβασμιώτατοι Άγιοι Αρχιερείς,

«Μεγαλύνει η ψυχή μου τόν Κύριον και ηγαλλίασε το πνεύμα μου επί τω Θεώ τω Σωτήρι μου ότι επέβλεψεν επί την ταπείνωσιν του δούλου αυτού» (Λκ. 1, 46-47).

Με βαθύτατα αισθήματα ευγνωμοσύνης, σεβασμού και αγάπης επιτρέψτε μου να εκφράσω τις ολόθερμες ευχαριστίες μου προς όλους Εσάς, προς το σεπτό Σώμα τών Αγιωτάτων Επισκόπων τής Ιεράς Συνόδου της Ιεραρχίας για την ξεχωριστή αυτή και ιδιαίτερα τιμή να μου αποδίδετε το Μετάλλιο του Αποστόλου των εθνών Παύλου, του ιδρυτού και θεμελιωτού τής Αγιωτάτης Εκκλησίας τής Ελλάδος, του φωτιστού της πατρίδος μας, αλλά και του κατεξοχήν θεολόγου της Ενότητας, του οποίου μοναδική έγνοια υπήρξε «η μέριμνα πασών των Εκκλησιών».

Δόξα και αίνον αναπέμπω προς τω εν Τριάδι Θεώ, η χάρις του Οποίου κάλεσε την ταπεινότητά μου στην σεπτή Πρωθιεραρχία της Αγιωτάτης ταύτης Εκκλησίας σε μία ιδιαίτερος κρίσιμη και ιστορική στιγμή για την πατρίδα μας. Δια των πρεσβειών του Αγίου ενδόξου Λουκά του εν Στειρίω και χάρις στην αδελφική Σας αγάπη και συμπαραράσταση, ο Πανάγαθος Θεός αξίωσε την ταπεινότητά μου να συμπληρώνη σήμερα δέκα έτη στον οίακα της Εκκλησίας της Ελλάδος.

Αναμφίβολα, η δεκαετής αυτή διακονία μου στην Πρωθιεραρχία της Αυτοκεφάλου Εκκλησίας της Ελλάδος συνέπεσε με μία περίοδο κρίσιμης δοκιμασίας, ενίοτε σκληρής, αλλά και πολλαπλώς επιζημίας για την συντριπτική πλειονότητα του χριστεπωνύμου πληρώματος της χώρας μας, καθώς προέκυψε πλήθος πολιτικών, οικονομικών και εθνικών ζητημάτων, απόηχος των οποίων υπήρξαν οι έντονες απογοητεύσεις, διχογνωμίες, κοινωνικές εντάσεις και αντιδράσεις.

Βεβαίως, δεν είναι λίγες οι φορές που η Εκκλησία μας βρέθηκε στο στόχατρο της αμφισβήτησης, η ακόμη και μιας γενικευμένης, θα τολμήσω να αναφέρω, αβάσιμης κριτικής τόσο από μέρος της πολιτικής ηγεσίας του τόπου, όσο και από κέντρα ελεγχόμενης παραπληροφόρησης του έντυπου και ηλεκτρονικού τύπου, με ανείπωτες συκοφαντίες, ασύστολα ψεύδη και αχαλίνωτες μυθοπλασίες.

Βεβαίως, η δυσχερής αυτή κατάσταση δεν είναι ούτε πρωτόγνωρη ούτε πρωτοφανής για την Εκκλησία. Δεν είναι η πρώτη φορά που η Εκκλησία του Χριστού βρίσκεται αντιμέτωπη με ένα έχθρικό κλίμα, αφού πολλοί κατά το παρελθόν πολέμησαν την Εκκλησία, η οποία όχι μόνο δεν ηττήθηκε, αλλά «υπέρ των ουρανών αναβέβηκε». Ωστόσο, η χάρις του Θεού και η προστασία της κεφαλής της, ο Θεάνθρωπος Κύριος ημών Ιησούς Χριστός την αξιώνει ακόμη και σε περιόδους δυσμενών καταστάσεων, κρίσεων η και δοκιμασιών να αναδεικνύεται λαμπρότερα, καθώς, όπως μας αναφέρει χαρακτηριστικά ο ι. Χρυσόστομος η Εκκλησία «πολεμουμένη νικά· επιβουλευομένη περιγίνεται· υβριζομένη λαμπρότερα καθίσταται· δέχεται τραύματα και ου καταπίπτει υπό των ελκών· κλυδωνίζεται, αλλ' ου καταποντίζεται· χειμάζεται, αλλά νανάγιον ουχ υπομένει· παλαίει, αλλ' ουχ ηττάται· πυκτεύει, αλλ' ου νικάται».

Υπό το πνεύμα αυτό και παρά τις εξωγενείς συνεχείς προβληματικές συνθήκες, ουδέποτε εξαναγκασθήκαμε η και λησμονήσαμε το βασικό μας λειτούργημα και τον πρωταρχικό μας σκοπό, που δεν είναι άλλος από τή σωτηρία του χριστεπώνυμου πληρώματος δια του θεαρέστου έργου της αρμόζουσας ποιμαντικής μέριμνας και της πνευματικής διακονίας. Κινητήρια δύναμή μας αποτέλεσε η πίστη και η ολοκληρωτική αφοσίωσή μας στον Σωτήρα των ανθρώπων και του κόσμου Κύριο ημών Ιησού Χριστό και η ακριβής εφαρμογή της πρώτης και μεγάλης εντολής Του, ήτοι η εντολή της Αγάπης, (Ματθ. 22,38) καθώς και η καλλιέργεια αγαπητικής σχέσεως προς κάθε άνθρωπο, ο οποίος αποτελεί ζώσα εικόνα του ζώντος Θεού, άνευ διακρίσεως φυλής, φύλου, ηλικίας, κοινωνικής η άλλης καταστάσεως, αφού «ουκ ένι Ιουδαίος, ουδέ Έλλην, ουκ ένι δούλος ουδέ ελεύθερος, ουκ ένι άρσεν και θήλυ». Για την αντιμετώπιση της πρωτόγνωρης οικονομικής κρίσεως που αντιμετωπίζει η χώρα μας περί τα δέκα και πλέον έτη, θέσαμε ως κύριο στόχο όχι την καταπολέμηση της φτώχειας, αλλά την θωράκιση της συχνά απειλούμενης κοινωνικής συνοχής και ενσχύσαμε με ευαγγελική ταπείνωση στον τραυματισμένο πνευματικά, ψυχικά και κοινωνικά άνθρωπο, προσπαθώντας να κρατήσουμε άσβεστη τη φλόγα της ελπίδας για ένα καλύτερο αύριο.

Στα πλαίσια αυτά, βασική επιδιώξή μας υπήρξε η κανονική και απρόσκοπτη λειτουργία του Συνοδικού συστήματος η στο μέτρο δυνατού, αποτροπή των όποιων εντάσεων, αναταραχών η και διχογνωμιών, πρακτική για την οποία απαιτήθηκαν αναρίθμητες θυσίες και πολλοί κόποι. Τα λέγω αυτά διότι δεν είναι λίγες οι φορές που γίναμε κατά

καιρούς αυτήκοι μάρτυρες ανυπόστατων χαρακτηρισμών και αβασίμων η ημιμαθών κατηγοριών περί απραξίας, περί απαθείας, περί αναμονής, περί παθητικότητας η ακόμη και περί αδιαφορίας. Ωστόσο, με γνώμονα πάντοτε τις αρχές της συλλογικότητας, του κοινού οφέλους και του μείζονος αγαθού της πνευματικής ενότητας της Αγίας Εκκλησίας μας ουδέποτε διαμαρτυρηθήκαμε, ουδέποτε απαντήσαμε, παρό μόνο τις υπομείναμε καρτερικά, προκειμένου η χάρις του Τριαδικού Θεού να αναδείξει το μεγαλείο και το θεοσύστατο της Εκκλησίας, η οποία στηρίζεται στη Συνοδικότητα και όχι βεβαίως στην αυθεντία του Προκαθημένου αυτής.

Επιτρέψτε μου να απευθύνω μία μεγάλη και ειλικρινή συγγνώμη από όλους όσους αισθάνονται ότι πλήγωσα η και αδίκησα. Για την συνέχεια του δύσκολου και κοπιαστικού αυτού έργου ζητώ ταπεινά την αγάπη σας και τις προσευχές Σας. Σας ομιλώ μέσα από την καρδιά μου και Σας διαβεβαιώ ξεκάθαρα ότι η προσκόλληση η και η εξάρτηση σε καρέκλες εξουσίας δεν κατέστη ποτέ αυτοσκοπός της ταπεινότητάς μου. Μοναδική μου επιδίωξη ήταν και είναι η εγκατάλειψη του «εγώ» και η ταπεινή διακονία του χριστεπωνύμου πληρώματος και της Εκκλησίας της Ελλάδος. Η κατά κόσμον καταξίωση και δόξα ουδέποτε απετέλεσε αυτοσκοπό της δεκαετούς πηδαλιουχίας μου.

Βεβαίως, δεν μπορώ να μην Σας εξομολογηθώ την έντονη και βαθιά αγωνία μου για το μέλλον της Εκκλησίας και της πατρίδος μας. Αυτό που πραγματικά χρειάζεται ο τόπος μας είναι η σύνεση και η ενότητα, χαρακτηριστικά που καλούμασθε πρωτίστως εμείς, ως Σύνοδος της Ιεραρχίας, να προβάλουμε, δείχνοντας αλληλοσεβασμό και διάθεση αρμονικής συνεργασίας. Αυτό απαιτεί από εμάς τώρα η πατρίδα μας, αυτό απαιτούν οι παρούσες εθνικές, πολιτικές και κοινωνικές εξελίξεις. Ας θέσουμε λοιπόν κατά μέρος όλοι μας τις προσωπικές μας επιδιώξεις και τα ατομικά κίνητρα και ας πρυτανεύσει μεταξύ μας η εν Χριστώ αγάπη και η εν αγίω Πνεύματι συναλληλία.